

Teatr TV

Inicjacja

Nielatwo zrobić dobry spektakl na podstawie dobrej literatury. Wygląda to na paradoks, ale im bardziej złożona proza, tym trudniej poddaje się adaptacji. Izabella Cywińska jednak to potrafi, a „Dotknięcia” na motywach powieści Wiesława Myślińskiego „Widnokrąg” jest na to kolejnym dowodem. Reżyserka wykroiła z materii powieści spektakl o konfrontacji młodego człowieka ze światem – i tej intymnej, erotycznej, i tej społecznej, politycznej. Oba te doświadczenia burzą dotychczasowy porządek bohatera, ucznia z prowincjonalnego miasteczka (Łukasz Lewandowski), odsłaniając prawdziwe oblicze świata.

Cywińska odnalazła czytelny język kamery, aby przedstawić sytuację bohatera i jej szersze tło. Wymowny jest dialog, jaki toczy nauczyciel (Janusz Michałowski) z gipsowym popiersiem wodza: im bardziej zerka na twarz Stalina, tym bardziej twardnieje wobec

ucznia, który nie potrafi się załgać na zawołanie. Właśnie ten mechanizm załgania śledzi reżyserka z zainteresowaniem, pokazując pozorną akceptację obcego świata, pod którego maską kłębią się inne uczucia i prawdziwe życie.

Popisowe role w tym przedstawieniu (oprócz już wymienionych) stworzyły Danuta Stenka i Katarzyna Herman (jako siostry Ponckie), żywiołowe, pod warstwą uszmiłkowanej radości przerażająco smutne, a także Krzysztof Globisz (w roli sekretarza, jednego z wielu uczestników życia na niby). Wszystko to razem złożyło się na wiarygodny obraz doświadczeń wchodzącego w świat młodego człowieka. I choć okoliczności się zmieniły, dramatyzm „dotknięcia” zachował siłę wstrząsu.

TOMASZ MIŁKOWSKI

Wiesław Myśliński, „Dotknięcia”, adaptacja i reżyseria Izabella Cywińska, Teatr TV, premiera 14 maja 2001 r.